

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده علوم زمین

گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

پایاننامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

عنوان:

بررسی کارکرد شهرهای کوچک در نظام شهری و توسعه منطقه‌ای (استان لرستان)

استاد راهنما:

دکتر سعید ملکی

استاد مشاور:

دکتر مسعود صفائی پور

نگارنده:

مهران کرمی

شهریور ۱۳۹۳

تقدیم به:

پدرو مادرم

سپاسگزاری

سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند، و حسابگران از شمارش نعمت‌های او ناتوان، و تلاشگران از ادای حق او درمانده‌اند. خدایی که افکار ژرف اندیش، ذات او را درک نمی‌کنند و دست غواصان دریای علوم به او نخواهد رسید. پروردگاری که برای صفات او حدّ و مرزی وجود ندارد، و تعریف کاملی نمی‌توان یافت و برای خدا وقتی معین، و سرآمدی مشخص نمی‌توان تعیین کرد. مخلوقات را با قدرت خود آفرید، و با رحمت خود بادها را به حرکت درآورد و به وسیله کوه‌ها اضطراب و لرزش زمین را به آرامش تبدیل کرد.(نهج البلاغه، خطبه اول)

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از تمامی کسانی که در تهیه این پژوهش یاریگر بندۀ بوده‌اند
قدرتانی به عمل آورم.

راهنمایی این پایان‌نامه بر عهده استاد ارجمند جناب آقای دکتر سعید ملکی بود، با کلام قاصر
خود صمیمانه از ایشان تشکر می‌کنم و آرزوی توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال
خواستارم.

از استاد محترم جناب آقای مسعود صفائی پور، استاد مشاور بندۀ در این پایان‌نامه بودند نیز
تشکر می‌نمایم.

از جناب آقای دکتر محمد علی فیروزی و خانم دکتر ناهید سجادیان به عنوان داوران این
پایان‌نامه و همچنین از حضور جناب آقای مهندس شجاعیان به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی در
جلسه دفاع سپاسگزاری می‌کنم.

از پدر و مادر عزیزم و برادرانم و تمام دوستانم به ویژه بهرام کریمی، اسماعیل سلیمانی راد،
محسن خواجه، رضا نظرپور و سعید حیدری نیا که در این مدت سختی‌های زیادی متحمل شده‌اند،
کمال تشکر را دارم و سلامتی و بهروزی ایشان را از درگاه ایزد منان آرزومندم.

فهرست مطالب

چکیده

پیشگفتار

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۱	-۱- بیان مسئله
۵	-۲- سوال های پژوهش
۶	-۳- فرضیه های پژوهش
۶	-۴- اهداف پژوهش
۶	-۴-۱- هدف اصلی
۶	-۴-۲- اهداف فرعی
۷	-۵- ضرورت و اهمیت پژوهش
۹	-۶- روش شناسی پژوهش
۱۰	-۷- مراحل تحقیق
۱۱	-۸- پیشینه موضوع درجهان و ایران
۱۵	-۹- محدودیت های پژوهش

فصل دوم: مبانی نظری و ادبیات تحقیق

۱۷	-۱- مقدمه
۱۷	-۲- تعاریف و مفاهیم
۱۸	-۲-۱- اندازه شهر
۱۸	-۲-۲- شهر کوچک

۲۰ ۳-۲-۲- ویژگی شهرهای کوچک
۲۱ ۴-۲-۲- سلسله مراتب شهری
۲۲ ۵-۲-۲- نظام شهری
۲۳ ۶-۲-۲- منطقه
۲۳ ۷-۲-۲- انواع مناطق
۲۴ ۸-۲-۲- برنامه ریزی
۲۵ ۱-۸-۲-۲- برنامه ریزی منطقه‌ای
۲۶ ۹-۲-۲- توسعه
۲۶ ۱-۹-۲-۲- توسعه شهری
۲۷ ۲-۹-۲-۲- توسعه منطقه‌ای
۲۷ ۳-۲- نظریه‌های مربوط به توسعه فضایی مناطق
۲۹ ۱-۳-۲- نظریه مکان مرکزی
۳۰ ۲-۳-۲- نظریه قطب رشد
۳۱ ۳-۳-۲- نظریه مرکز- پیرامون
۳۳ ۴-۳-۲- نظریه هیرشمن
۳۴ ۵-۳-۲- نظریه راندینلی
۳۴ ۶-۳-۲- نظریه اندازه بھینه شهر
۳۶ ۴-۲- نقش و کارکرد شهر
۳۶ ۵- تحلیل سیستم‌های سکونتگاهی
۳۷ ۶-۲- راهبردهای موجود درباره نقش شهرهای کوچک در توسعه منطقه‌ای
۳۷ ۱-۶-۲- راهبرد شهرهای کوچک و متوسط
۳۸ ۲-۶-۲- جایگاه شهرهای کوچک در تعادل بخشی به توزیع فضایی جمعیت
۳۸ ۱-۲-۶-۲- توزیع نامتوازن جمعیت
۳۹ ۲-۳-۶-۲- شهرهای کوچک و تعادل بخشی به نظام اسکان جمعیت
۴۱ ۴-۶-۲- تمکن‌زدایی و نقش شهرهای کوچک

۴۳	۵-۶-۲- وزنه شهرهای کوچک در برنامه‌های توسعه منطقه‌ای
۴۵	۶-۶-۲- استراتژی جهت توسعه شهرهای کوچک
۴۷	۷-۲- کارکرد شهرهای کوچک از دیدگاه جانسون
۴۸	۸-۲- دیدگاه سازمان ملل در مورد شهرهای کوچک
۴۹	۹-۲- نظرات هاردوی و ساتروايت در مورد شهرهای کوچک
۵۰	۱۰-۲- تجربیات جهانی شهرهای کوچک
۵۰	۱-۱۰-۲- ژاپن
۵۱	۲-۱۰-۲- هند
۵۱	۳-۱۰-۲- فیلیپین
۵۲	۴-۱۰-۲- بنگلادش
۵۳	۵-۱۰-۲- استرالیا
۵۴	۱۱-۲- سیاست دولتها و سیستم شهری
۵۵	۱۲-۲- نقش دولت در توسعه منطقه
۵۸	۱۳-۲- دلایل انتخاب شهرهای کوچک
۵۹	۱۴-۲- آثار کلان سیاست شهرهای کوچک
۶۰	۱۵-۲- روابط شهرهای کوچک با روستاهای
۶۰	۱۵-۲- نقش شهرهای کوچک در توسعه حوزه های روستایی
۶۲	۱۵-۲- شهرهای کوچک و توسعه کشاورزی
۶۲	۱۵-۲- توسعه کشاورزی و توسعه شهری

فصل سوم : معرفی محدوده مورد مطالعه

۶۵	۱-۳- مقدمه
۶۵	۲- موقعیت و حدود جغرافیایی استان لرستان
۶۶	۳- ویژگی‌های طبیعی استان لرستان
۶۶	۱-۳- زمین‌شناسی و پیکر‌شناسی
۶۹	۲-۳- توپوگرافی و ارتفاعات
۷۰	۳-۳- آب و هوا
۷۲	۱-۳-۳- بارندگی
۷۴	۲-۳-۳- رطوبت نسبی
۷۵	۳-۳-۳- باد
۷۵	۴-۳-۳- دما
۷۶	۵-۳-۳- تبخیر
۷۷	۶-۳-۳- یخندهان
۷۷	۷-۳-۳- ساعت آفتابی
۷۸	۱-۴-۳- آبهای سطحی
۷۸	۱-۱-۴-۳- رودخانه‌ها
۷۹	۲-۱-۴-۳- چشمه‌ها و سراب‌ها
۷۹	۳-۱-۴-۳- تالاب‌ها
۸۰	۲-۴-۳- آبهای زیرزمینی
۸۰	۵-۳- خاک
۸۲	۶-۳- پوشش گیاهی
۸۳	۷-۳- غارها
۸۴	۴- مخاطرات طبیعی
۸۴	۱-۴- زلزله

۸۵ سیل ۴-۲-۳
۸۵ خشکسالی ۴-۳-۳
۸۶ ویژگی های جمعیتی استان لرستان ۵-۵-۵
۸۶ وضعیت جمعیت ۵-۱-۵
۸۷ نسبت جنسی ۵-۲-۵
۸۹ توزیع جمعیت ۵-۳-۳
۹۰ ویژگی های اجتماعی استان لرستان ۶-۳
۹۰ پیشینه تاریخی ۶-۱-۶
۹۰ قومیت و نژاد ۶-۲-۶
۹۱ ویژگی های اقتصادی استان لرستان ۷-۳
۹۱ کشاورزی ۷-۱-۷
۹۲ صنعت و معدن ۷-۲-۲
۹۴ موقعیت و حدود جغرافیایی شهر پلدختر ۸-۳
۹۴ ویژگی های طبیعی شهر پلدختر ۹-۳
۹۴ زمین شناسی ۹-۱-۹
۹۶ آب و هوا ۹-۲-۲
۹۶ بارندگی ۹-۱-۲
۹۷ رطوبت نسبی ۹-۲-۲
۹۸ باد ۹-۲-۳
۹۹ دما ۹-۲-۴
۱۰۰ ساعات آفتابی ۹-۲-۵
۱۰۱ یخندهان ۹-۲-۶
۱۰۲ تبخیر ۹-۲-۷
۱۰۲ منابع آب ۹-۲-۸
۱۰۳ ویژگی های جمعیتی ۱۰-۳

۱۰۴.....	۱۱-۳- ویژگی‌های اجتماعی.....
۱۰۴.....	۱۱-۳- تاریخچه شهر و وجه تسمیه
۱۰۵.....	۱۱-۲- زبان و مذهب
۱۰۵.....	۱۲-۳- ویژگیهای اقتصادی
۱۰۶.....	۱۳-۳- موقعیت و حدود جغرافیایی شهر ازنا
۱۰۷.....	۱۴-۳- ویژگی‌های طبیعی شهر ازنا.....
۱۰۷.....	۱۴-۳- زمین شناسی.....
۱۰۷.....	۱۴-۳- آب و هوا.....
۱۰۸.....	۱۴-۳- بارندگی.....
۱۰۹.....	۱۴-۳- رطوبت نسبی
۱۰۹.....	۱۴-۳- باد
۱۱۰.....	۱۴-۳- دما.....
۱۱۱.....	۱۴-۳- ساعات آفتابی.....
۱۱۲.....	۱۴-۳- یخندهان
۱۱۲.....	۱۴-۳- تبخیر
۱۱۴.....	۱۴-۳- منابع آب
۱۱۴.....	۱۵-۳- ویژگی‌های جمعیت.....
۱۱۵.....	۱۵-۳- ویژگی‌های اجتماعی.....
۱۱۵.....	۱۶-۳- تاریخچه شهر و وجه تسمیه
۱۱۶.....	۱۶-۳- زبان و مذهب
۱۱۶.....	۱۷-۳- ویژگی‌های اقتصادی
۱۱۸.....	۱۸-۳- موقعیت و حدود جغرافیایی شهر الشتر
۱۱۸.....	۱۹-۳- ویژگی‌های طبیعی شهر الشتر
۱۱۸.....	۱۹-۳- زمین شناسی
۱۱۹.....	۱۹-۳- آب و هوا

۱۱۹.....	- بارندگی.....۱-۲-۱۹-۳
۱۲۰.....	- رطوبت نسبی۲-۲-۱۹-۳
۱۲۱.....	- باد۳-۲-۱۹-۳
۱۲۲.....	- دما۴-۲-۱۹-۳
۱۲۳.....	- ساعات آفتابی۵-۲-۱۹-۳
۱۲۴.....	- یخندهان۶-۲-۱۹-۳
۱۲۵.....	- تبخیر۷-۲-۱۹-۳
۱۲۶.....	- منابع آب۳-۱۹-۳
۱۲۷.....	- ویژگی های جمعیت.....۲۰-۳
۱۲۸.....	- ویژگی های اجتماعی.....۲۱-۳
۱۲۹.....	- تاریخچه شهر و وجه تسمیه۱-۲۱-۳
۱۲۸.....	- زبان و مذهب۲-۲۱-۳
۱۲۸.....	- ویژگی های اقتصادی۲۲-۳

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۳۱.....	- مقدمه۱-۴
۱۳۱.....	- روش شناسی پژوهش۲-۴
۱۳۲.....	- دلایل انتخاب شهرهای کوچک استان لرستان۴-۴
۱۳۳.....	- شاخص های مورد بررسی۴-۴
۱۳۳.....	- شاخص های بخش خدمات۱-۴-۴
۱۳۴.....	- شاخص های بخش کشاورزی۲-۴-۴
۱۳۴.....	- شاخص های بخش صنعت۳-۴-۴
۱۳۴.....	- شاخص های کلی(اقتصادی)۴-۴-۴
۱۳۴.....	- وضعیت شهرهای کوچک استان لرستان۴-۵
۱۳۶.....	- ضریب کشش پذیری۴-۶

۱۳۷.....	۴-۶-۱- تحلیل ضریب کشش‌پذیری در منطقه
۱۴۰.....	۴-۷- مدل تاپسیس
۱۴۲.....	۴-۷-۱- تحلیل مدل تاپسیس
۱۴۲.....	۴-۷-۱-۱- بخش کشاورزی
۱۴۵.....	۴-۷-۲- بخش صنعت
۱۴۹.....	۴-۷-۳- بخش خدمات
۱۵۲.....	۴-۷-۴- بخش اقتصادی(کلی)
۱۵۶.....	۴-۸- روش ضریب مکانی
۱۵۷.....	۴-۸-۱- تحلیل مدل ضریب مکانی
۱۶۰.....	۴-۸-۳- ضریب مکانی شهر ازنا
۱۶۱.....	۴-۸-۴- ضریب مکانی شهر الشتر
فصل پنجم: آزمون فرضیه‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها	
۱۶۴.....	۵-۱- جمع‌بندی
۱۶۴.....	۵-۲- آزمون فرضیه‌ها
۱۶۴.....	۵-۲-۱- آزمون فرضیه اول
۱۶۶.....	۵-۲-۲- آزمون فرضیه دوم
۱۶۷.....	۵-۲-۳- آزمون فرضیه سوم
۱۶۸.....	۵-۳- نتیجه‌گیری
۱۷۱.....	۵-۴- پیشنهادها
۱۷۳.....	منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره (۱-۳): روند تحولات جمعیتی استان لرستان از سال ۱۳۴۵-۱۳۹۰	۸۶
جدول شماره (۲-۳): جمعیت استان بر حسب جنس به تفکیک ساکن یا غیر ساکن در سال ۱۳۹۰	۸۸
جدول شماره (۳-۳): توزیع جمعیتی استان لرستان به تفکیک شهرستان در نقاط شهری و روستایی در سال ۱۳۹۰	۸۹
جدول شماره (۴-۳): تحولات جمعیت شاغل در فعالیتهای عمدۀ اقتصادی استان لرستان طی دوره ۱۳۸۵ - ۱۳۹۰	۹۴
جدول شماره (۵-۳): بارندگی سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۶
جدول شماره (۶-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر پلدختر بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۷
جدول شماره (۷-۳): سرعت و سمت باد در شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۸
جدول شماره (۸-۳): میانگین دمای سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۹
جدول شماره (۹-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۰
جدول شماره (۱۰-۳): تعداد روزهای یخ‌بندان در شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۱
جدول شماره (۱۱-۳): میزان تبخیر سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۲
جدول شماره (۱۲-۳): روند تحولات جمعیت در شهر پلدختر از سال ۱۳۴۵ - ۱۳۹۰	۱۰۴
جدول شماره (۱۳-۳): جمعیت شاغل در فعالیتهای عمدۀ اقتصادی شهر پلدختر در سال ۱۳۹۰	۱۰۶
جدول شماره (۱۴-۳): بارندگی سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۸
جدول شماره (۱۵-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر ازنا بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۹
جدول شماره (۱۶-۳): سرعت و سمت باد در شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۰
جدول شماره (۱۷-۳): میانگین دمای سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۰
جدول شماره (۱۸-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۱

جدول شماره (۱۹-۳): تعداد روزهای یخبندان در شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۱۲	۱۱۲
جدول شماره (۲۰-۳): میزان تبخر سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۱۳	۱۱۳
جدول شماره (۲۱-۳): روند تحولات جمعیت در شهر ازنا از سال ۱۳۴۵-۱۳۹۰ ۱۱۵	۱۱۵
جدول شماره (۲۲-۳): جمعیت شاغل در فعالیتهای عمده اقتصادی شهر ازنا در سال ۱۳۹۰ ۱۱۷	۱۱۷
جدول شماره (۲۳-۳): بارندگی سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۰	۱۲۰
جدول شماره (۲۴-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر الشتر بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۱	۱۲۱
جدول شماره (۲۵-۳): سرعت و سمت باد در شهر الشتر بین سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۲	۱۲۲
جدول شماره (۲۶-۳): میانگین دمای سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۲	۱۲۲
جدول شماره (۲۷-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۳	۱۲۳
جدول شماره (۲۸-۳): تعداد روزهای یخبندان در شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۴	۱۲۴
جدول شماره (۲۹-۳): میزان تبخر سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲ ۱۲۵	۱۲۵
جدول شماره (۳۰-۳): روند تحولات جمعیت در شهر الشتر از سال ۱۳۴۵-۱۳۹۰ ۱۲۷	۱۲۷
جدول شماره (۳۱-۳): جمعیت شاغل در فعالیتهای عمده اقتصادی شهر الشتر در سال ۱۳۹۰ ۱۲۸	۱۲۸
جدول شماره (۱-۴): روند تحولات جمعیت شهرهای استان لرستان از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۰ ۱۳۶	۱۳۶
جدول شماره (۲-۴): نرخ رشد جمعیت شهری و ضریب کشش پذیری شهرهای استان لرستان طی سالهای ۱۳۵۵-۱۳۹۰ ۱۳۹	۱۳۹
جدول شماره (۳-۴): ماتریس بی مقیاس سازی (V) در بخش متغیرهای منتخب کشاورزی ۱۴۲	۱۴۲
جدول شماره (۴-۴): نزدیکی نسبی و ایده‌آل‌های منفی و مثبت شهرهای استان لرستان در بخش کشاورزی بر اساس مدل Topsis ۱۴۳	۱۴۳
جدول شماره (۵-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان در بخش کشاورزی بر حسب مدل Topsis ۱۴۴	۱۴۴
جدول شماره (۶-۴): ماتریس بی مقیاس سازی (V) در بخش متغیرهای منتخب صنعت ۱۴۵	۱۴۵
جدول شماره (۷-۴): نزدیکی نسبی و ایده‌آل‌های منفی و مثبت شهرهای استان لرستان در بخش صنعت بر اساس مدل Topsis ۱۴۶	۱۴۶
جدول شماره (۸-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان در بخش صنعت بر حسب مدل Topsis ۱۴۷	۱۴۷
جدول شماره (۹-۴): ماتریس بی مقیاس سازی (V) در بخش متغیرهای منتخب خدمات ۱۴۹	۱۴۹

جدول شماره (۱۰-۴): نزدیکی نسبی و ایده‌آل‌های منفی و مثبت شهرهای استان لرستان در بخش خدمات بر اساس مدل ۱۵۰	Topsis
جدول شماره (۱۱-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان در بخش خدمات بر حسب مدل ۱۵۱	Topsis
جدول شماره (۱۲-۴): ماتریس بی‌مقیاس سازی (V) در بخش متغیرهای منتخب اقتصادی(کلی) ۱۵۲	
جدول شماره (۱۳-۴): نزدیکی نسبی و ایده‌آل‌های منفی و مثبت شهرهای استان لرستان در بخش اقتصادی(کلی) بر اساس ۱۵۳	مدل Topsis
جدول شماره (۱۴-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان در بخش اقتصادی بر حسب مدل ۱۵۴	Topsis
جدول شماره (۱۵-۴): محاسبات ضریب مکانی یا اقتصاد پایه در شهرهای استان لرستان ۱۵۸	
جدول شماره (۱۶-۴): میزان ضریب مکانی شهر پلدختر در سه فعالیت عمده اقتصادی ۱۵۹	
جدول شماره (۱۷-۴): میزان ضریب مکانی شهر ازنا در سه فعالیت عمده اقتصادی ۱۶۰	
جدول شماره (۱۸-۴): میزان ضریب مکانی شهر الشتر در سه فعالیت عمده اقتصادی ۱۶۱	

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار شماره (۱-۳): تغییرات بارندگی استان لرستان طی سالهای ۸۵-۱۳۷۶	۷۳
نمودار شماره (۲-۳): متوسط بارندگی فصلی استان لرستان در ده سال گذشته	۷۳
نمودار شماره (۳-۳): میانگین بارندگی ماهانه استان لرستان طی ده سال گذشته	۷۴
نمودار شماره (۴-۳): میانگین دمای سالانه شهرهای استان لرستان طی ده سال گذشته	۷۶
نمودار شماره (۵-۳): تحولات ساکن در نقاط شهری و روستایی استان لرستان طی سالهای ۱۳۵۵-۱۳۹۰	۸۸
نمودار شماره (۶-۳): بارندگی سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۷
نمودار شماره (۷-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر پلدختر بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۸
نمودار شماره (۸-۳): میانگین دمای سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۹۹
نمودار شماره (۹-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۰
نمودار شماره (۱۰-۳): تعداد روزهای یخیدن در شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۱
نمودار شماره (۱۱-۳): میزان تبخیر سالانه شهر پلدختر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۲
نمودار شماره (۱۲-۳): بارندگی سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۸
نمودار شماره (۱۳-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر ازنا بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۰۹
نمودار شماره (۱۴-۳): میانگین دمای سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۱
نمودار شماره (۱۵-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۲
نمودار شماره (۱۶-۳): تعداد روزهای یخیدن در شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۳
نمودار شماره (۱۷-۳): میزان تبخیر سالانه شهر ازنا طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۱۴
نمودار شمار (۱۸-۳): بارندگی سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲	۱۲۰

نمودار شماره (۱۹-۳): رطوبت نسبی هوا در شهر الشتر بر حسب درصد طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲.....	۱۲۱
نمودار شماره (۲۰-۳): میانگین دمای سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲.....	۱۲۲
نمودار شماره (۲۱-۳): تعداد ساعات آفتابی شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲.....	۱۲۴
نمودار شماره (۲۲-۳): تعداد روزهای یخبندان در شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲.....	۱۲۵
نمودار شماره (۲۳-۳): میزان تبخیر سالانه شهر الشتر طی سالهای ۱۳۷۸-۱۳۹۲.....	۱۲۶
نمودار شماره (۱-۴): درصد تغییرات نرخ کشش پذیری در شهرهای استان لرستان بین سالهای ۱۳۵۵ تا ۹۰.....	۱۴۰
نمودار شماره (۲-۴): شاخص اولویت شهرهای استان لرستان در بخش کشاورزی	۱۴۴
نمودار شماره (۳-۴): شاخص اولویت شهرهای استان لرستان در بخش صنعت.....	۱۴۸
نمودار شماره (۴-۴): شاخص اولویت شهرهای استان لرستان در بخش خدمات	۱۵۱
نمودار شماره (۵-۴): شاخص اولویت شهرهای استان لرستان در بخش اقتصادی(کلی)	۱۵۵
نمودار شماره (۶-۴): میزان درصد ضریب مکانی شهرهای استان لرستان در سه فعالیت عمده اقتصادی	۱۵۹
نمودار شماره (۷-۴): میزان درصد ضریب مکانی در شهر پلدختر	۱۶۰
نمودار شماره (۸-۴): میزان درصد ضریب مکانی در شهر ازنا	۱۶۱
نمودار شماره (۹-۴): میزان درصد ضریب مکانی در شهر الشتر	۱۶۲

فهرست نقشه‌ها

عنوان	صفحه
نقشه شماره (۱-۳): موقعیت جغرافیایی استان لرستان و محدوده شهرهای مورد مطالعه	۶۶
نقشه شماره (۱-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان از نظر شاخص کشاورزی	۱۴۵
نقشه شماره (۲-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان از نظر شاخص صنعت	۱۴۸
نقشه شماره (۳-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان از نظر شاخص خدمات	۱۵۲
نقشه شماره (۴-۴): رتبه‌بندی شهرهای استان لرستان از نظر شاخص اقتصادی	۱۵۵

فهرست شکل

عنوان	صفحه
شکل (۱-۱): فرایند انجام پژوهش	۱۰

نام خانوادگی: کرمی	نام: مهران	شماره دانشجویی: ۹۱۲۶۰۳
عنوان پایان نامه: بررسی کارکرد شهرهای کوچک در نظام شهری و توسعه منطقه‌ای (استان لرستان)		
استاد/ استادی راهنما: دکتر سعید ملکی		
استاد/ استادی مشاور: دکتر مسعود صفائی پور		
گرایش: برنامه ریزی شهری	رشته: جغرافیا	درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد
گروه: جغرافیا و برنامه ریزی شهری	دانشکده: علوم زمین و (GIS)	دانشگاه: شهید چمران اهواز
تعداد صفحه: ۱۸۵	تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۳/۶/۲۶	
کلید واژه‌ها: شهرهای کوچک، نظام شهری، توسعه منطقه‌ای، جمعیت، اقتصاد، استان لرستان		
چکیده امروزه شهرهای بزرگ نواحی متروپولیتن در کشورهای در حال توسعه به شدت در حال رشد هستند. این نواحی تمامی امکانات، خدمات و سرمایه‌های کشور را در خود بلعیده، ولی با این وجود با انواع مشکلات و معضلات شهری از جمله: کمبود مسکن، بالا رفتن میزان بیکاری، مسئله حاشیه نشینی، نارسايی در عرضه سایر خدمات شهری، همچنین تخریب محیط زیست دست و پنجه نرم می‌کنند. از طرف دیگر سایر نقاط در این کشورها اعم از شهرهای میانی، شهرهای کوچک و نقاط روستایی از توسعه عقب مانده‌اند و دچار رکود و توقف در سیر پیشرفت خود شده‌اند. از آن جا که راهکارهای اقتصادی قادر به رفع این مشکلات نبوده، عده‌ای از محققان و تحلیل گران مسائل شهری، توجه خود را به توسعه شهرهای کوچک به عنوان یک راه حل اساسی برای مقابله با عدم تعادل و توازن ناشی از رشد نخست شهرها معطوف کرده‌اند تا بدین وسیله بتواند رشد و توسعه را به سایر مناطق کشور تزریق نمایند. پژوهش حاضر با هدف بررسی کارکرد شهرهای کوچک در نظام شهری و توسعه منطقه‌ای (استان لرستان) تدوین شده است. ماهیت این پژوهش نظری- کاربردی و روش تحقیق پیش رو توصیفی- تحلیلی است. به منظور جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات از روش‌های کتابخانه‌ای و آمارنامه‌ها و ... استفاده شده است. در ادامه نیز با استفاده از مدل‌های ضربی کشش پذیری، تاپسیس، ضربی مکانی و نرم‌افزار EXCEL داده‌ها و اطلاعات، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بر اساس مدل ضربی کشش پذیری شهرهای کوچک به لحاظ جمعیتی تأثیر مثبتی در نظام شهری استان لرستان داشته‌اند. بر اساس مدل تاپسیس شهرهای کوچک به لحاظ اقتصادی تأثیر مثبتی در نظام شهری استان لرستان نداشته‌اند. بر اساس مدل ضربی مکانی به لحاظ کارکرد اقتصادی نقش غالب شهرهای کوچک استان لرستان صنعتی و خدماتی نبوده است بلکه کشاورزی می‌باشد.		

پیشگفتار

جوامع انسانی در طول تاریخ حیات خود، علاوه بر تکامل زیست شناختی که همه موجودات را در برمی‌گیرد، دارای یک سیر تکامل اجتماعی - فرهنگی بوده‌اند. امروزه شهرنشینی در کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی و نیز در ممالک توسعه نیافته، بارزترین نمود تکامل اجتماعی - فرهنگی جوامع انسانی به شمار می‌رود. شهر به مثابه موجودی زنده، دارای ابعاد و جنبه‌های فعال و پویاست که به انواع کارکردها و نقش‌های آن مربوط می‌شود. عمدۀ مباحث و مطالعات شهری - منطقه‌ای در جهان و به ویژه کشورهای در حال توسعه، بر ضرورت شناخت و تحلیل اهمیت نواحی متropoliten، شهر-های بزرگ و بعض‌اً شهرهای کوچک و جدید تأکید دارند. بر این اساس که اصولاً شهرهای درجه دوم و سوم از لحاظ اقتصادی و بازگشت سود نمی‌توانند کارآبی لازم را داشته باشند. در حالی که یکی از ارکان توسعه، یکپارچگی آن و رفع عدم تعادلهای اقتصادی - اجتماعی مناطق درون کشور است. از این رو می‌توان گفت که برداشت منطقه‌ای از توسعه است که می‌تواند کل یک کشور را به توسعه و توزیع عادلانه منافع حاصله برساند و از این دیدگاه است که اهمیت نقش و کارکردهای شهرهای درجه دوم و سوم، از جمله شهرهای کوچک، قابل تبیین می‌گردد. در این راستا در پایان نامه پیش رو به بررسی کارکرد شهرهای کوچک در نظام شهری و توسعه منطقه‌ای در استان لرستان پرداخته شده است. بدین ترتیب به تأثیر شهرهای کوچک در نظام شهری و توسعه منطقه‌ای در استان لرستان مورد بررسی قرار می‌گیرد. به طور کلی این پایاننامه شامل ۵ فصل به شرح زیر است:

فصل اول: همان طور که از عنوان این فصل مشخص است به کلیات پژوهش می‌پردازد. این فصل مشتمل بر اصول کلی از جمله بیان مساله، ضرورت پژوهش، فرضیات، اهداف پژوهش، پیشینه پژوهش، موانع و مشکلات پژوهش می‌باشد.